

Dôvodová správa

Osobitná časť

K článku I

K bodu 1

Navrhovaná úprava sa vzťahuje k podpore podľa § 1 ods. 1 písm. a) - oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami.

V § 5 ods. 1 sa doplnením druhu pozemku chmeľnica, vinica, ovocný sad spresňujú druhy pozemkov oprávnených na podporu v rámci operácie platby pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami (podporu ANC). Ide o jednoročný záväzok a navrhovanou úpravou sa umožní čerpať podporu aj oprávneným žiadateľom, ktorý hospodária na týchto plochách v znevýhodnených oblastiach.

K bodom 2 a 9

Navrhované úpravy sa vzťahujú k podpore podľa § 1 ods. 1 písm. c) - agroenvironmentálno-klimatické opatrenie, pokiaľ ide o operáciu chov a udržanie ohrozených druhov a k podpore podľa § 1 ods. 1 písm. e) - dobré životné podmienky zvierat, pokiaľ ide o operácie podľa § 39 písm. a) a c) - zlepšenie starostlivosti o dojnice a zlepšenie životných podmienok prasníc a prasiatok po narodení.

Navrhovanou úpravou v § 16 ods. 1 písm. b) bude môcť žiadosť o poskytnutie podpory podať ten žiadateľ, ktorý chová zvieratá patriace k plemenám zvierat podľa § 19 ods. 13 registrované v centrálnom registri hospodárskych zvierat a ktorý je ich držiteľom v retenčnom období, teda v období od 1. mája roku podania žiadosti do 28. februára nasledujúceho roku.

Navrhovaným doplnením odseku 13 do § 40 sa ustanoví, že počty dobytčích jednotiek pri operácii zlepšenie starostlivosti o dojnice a o operáciu zlepšenie životných podmienok prasníc a prasiatok po narodení, sa určia na základe retenčného obdobia, ktoré rovnako trvá od 1. mája roku v ktorom bola podaná žiadosť až do 28. februára nasledujúceho roku.

Doteraz nebola podmienka retenčného obdobia definovaná a udržiavanie stavu zvierat sa požadovalo počas celého obdobia záväzku 12 mesiacov. Spresnenie na retenčné obdobie poskytne chovateľom flexibilitu pri riadení chovu hospodárskych zvierat. Zároveň umožní platobnej agentúre urýchliť kontroly a skrátiť dobu administrácie potrebnú pre poskytovanie platieb žiadateľom o poskytnutie podpory.

K bodom 3 a 8

Navrhované úpravy sa vzťahujú k podpore podľa § 1 ods. 1 písm. c) - agroenvironmentálno-klimatické opatrenie, pokiaľ ide o operáciu podľa § 15 písm. i) - chov a udržanie ohrozených druhov a k podpore podľa § 1 ods. 1 písm. e) - dobré životné podmienky zvierat, pokiaľ ide o operáciu podľa § 39 písm. a) - zlepšenie starostlivosti o dojnice.

Podľa § 20 ods. 2 možno nahradiť hospodárske zvieratá podľa § 19 ods. 13 iným zvieratom rovnakého druhu a plemena, ak sú splnené podmienky podľa článku 30 ods. 2 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 640/2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 vzhľadom na integrovaný administratívny a kontrolný systém, podmienky zamietnutia alebo odňatia platieb a administratívne sankcie uplatniteľné na priame platby, podporné nariadenia na rozvoj vidieka a krížové plnenie v platnom znení. V takomto

pripade žiadateľ zasiela Pôdohospodárskej platobnej agentúre oznámenie o nahradení zvieratá do desiatich pracovných dní odo dňa náhrady zvieratá, ktoré obsahuje číslo identifikačného kódu nahradeného zvieratá alebo životné číslo nahradeného koňa a číslo identifikačného kódu nového zvieratá alebo životné číslo nového koňa a dátum náhrady. Navrhovaným doplnením sa povolí dočasný presun uvedených zvierat najviac na 14 dní bez povinnosti náhrady a za podmienky evidovania tohto presunu v centrálnom registri hospodárskych zvierat. Takéto povolenie dočasného presunu sa navrhuje aj v bode 8 vo vzťahu k operácii podľa § 39 písm. a) - zlepšenie starostlivosti o dojnice. Navrhované úpravy reagujú na problém aplikačnej praxe, napríklad dočasný presun za účelom účasti zvieratá na výstave, ktorý je možné riešiť v rámci prechodného obdobia 2021 a 2022.

K bodom 4 až 6

Navrhované úpravy sa vzťahujú k podpore podľa § 1 ods. 1 písm. d) - ekologické poľnohospodárstvo.

K bodu 4: Na základe aplikačnej praxe sa navrhuje vypustiť z § 32 ods. 1 písm. c) podmienku ustanovenú pre žiadateľa o poskytnutie podpory na ekologické poľnohospodárstvo mať v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby registrovaných najmenej 51 % výmery poľnohospodárskej pôdy v registri ekologickej poľnohospodárskej výroby, ak zároveň hospodári aj neekologickým spôsobom. Po prijatí navrhovanej úpravy bude môcť podať žiadosť o poskytnutie podpory na ekologické poľnohospodárstvo ten žiadateľ, ktorý sa zaviazal plniť podmienky opatrenia a ktorý je zaregistrovaný v registri ekologickej poľnohospodárskej výroby počas celého trvania záväzku a ktorý vykonáva poľnohospodársku činnosť podľa § 35 na ploche poľnohospodárskej pôdy s výmerou najmenej 1 ha.

K bodom 5 a 6: V nadväznosti na vypustenie podmienky podľa § 32 ods. 1 písm. c) mať v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby registrovaných najmenej 51 % výmery poľnohospodárskej pôdy v registri ekologickej poľnohospodárskej výroby, ak zároveň hospodári aj neekologickým spôsobom, je potrebné upraviť výberové kritériá, teda zaradenie žiadostí do bodových pásiem v § 34 ods. 1.

K bodu 7

Navrhovaná úprava sa vzťahuje k podpore podľa § 1 ods. 1 písm. d) - ekologické poľnohospodárstvo.

Navrhuje sa vypustiť podmienku ustanovenú v § 38 ods. 4, podľa ktorej nebolo možné poskytnúť žiadateľovi, ktorý požiadal o vyradenie z registra ekologickej poľnohospodárskej výroby, podporu na ekologické poľnohospodárstvo počas piatich rokov od jeho vyradenia z registra ekologickej poľnohospodárskej výroby. Navrhovaným vypustením odseku 4 sa podmienka ustanovená v § 38 ods. 4 pre žiadateľov, ktorí vstúpili v minulom období do päťročného záväzku, nebude vzťahovať ani na žiadateľov o poskytnutie podpory na ekologické poľnohospodárstvo v prechodnom období, ktorí vstupujú iba do dvojročného záväzku. Navrhovaná úprava je tiež v súlade so zelenou dohodou a v rámci nej strategickými dokumentami a cieľmi spoločnej poľnohospodárskej politiky. V rámci stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 medzi navrhované opatrenia patrí posilnenie chránených oblastí v Európe a obnova degradovaných ekosystémov rozširovaním ekologického poľnohospodárstva, obmedzením používania a rizika pesticídov a výsadbou stromov. Zámerom stratégie „Z farmy na stôl“, ktorá prispieva k dosiahnutiu klimateckej neutrality do roku 2050, je dosiahnuť posun súčasného potravinového systému EÚ smerom k udržateľnému

modelu. Stratégia pripomína prioritné postavenie potravinovej bezpečnosti a bezpečnosti potravín a ako hlavné ciele si kladie zabezpečiť okrem iných aj udržateľnú výrobu potravín okrem iného výrazným obmedzením používania pesticídov, antimikrobiálnych látok a hnojív a rozširovaním ekologického poľnohospodárstva.

K bodom 10 až 12

Navrhované úpravy v § 41 sa vzťahujú k podpore podľa § 1 ods. 1 písm. e) - dobré životné podmienky zvierat a jej operáciám podľa § 39 písm. a), c) a d), pokiaľ ide o zaradenie žiadostí na poskytnutie podpory do bodových pásiem podľa výberových kritérií.

K bodu 10: V § 41 odsek 2 písm. a) až e) sa ustanovuje, že žiadosť o poskytnutie podpory na operáciu zlepšenie starostlivosti o dojnice sa zaradi podľa ustanoveného počtu dobytčích jednotiek v zostupnom poradí do prvého až štvrtého bodového pásma a vo vzostupnom poradí do piateho bodového pásma, ak ide o viac ako 500 dobytčích jednotiek.

K bodu 11: V § 41 ods. 4 písm. a) až e) sa ustanovuje, že žiadosť o poskytnutie podpory na operáciu zlepšenie životných podmienok prasníc a prasiatok po narodení sa zaradi podľa ustanoveného počtu dobytčích jednotiek v zostupnom poradí do prvého až štvrtého bodového pásma a vo vzostupnom poradí do piateho bodového pásma, ak ide o viac ako 500 dobytčích jednotiek. V § 41 ods. 5 písm. a) až e) sa ustanovuje, že žiadosť o poskytnutie podpory na operáciu zlepšenie životných podmienok v chove hydiny sa zaradi podľa počtu dobytčích jednotiek v zostupnom poradí do prvého až štvrtého bodového pásma a vo vzostupnom poradí do piateho bodového pásma, ak ide o viac ako 5 000 dobytčích jednotiek.

Navrhovaná úprava výberových kritérií a zoradenia do bodových pásiem v bodoch 10 a 11 zabezpečí, že v prípade ich uplatnenia, bude podporený väčší počet žiadateľov, nakoľko žiadatelia s najväčším počtom dobytčích jednotiek budú zaradení v poslednom piatom bodovom pásme.

K bodu 12: § 41 sa navrhuje doplniť odsekom 7, ktorý ustanovuje, že zaradenie do bodových pásiem sa uplatní podľa typu regiónu podľa článku 59 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 v platnom znení.

K bodu 13

V § 43 ods. 2 sa navrhuje, aby žiadateľ o platbu na operáciu zlepšenie ustajňovacích podmienok výkrmových ošípaných evidoval počet výkrmových ošípaných podľa § 19 ods. 2 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, teda v súlade s údajmi z centrálného registra hospodárskych zvierat. Doterajšia povinnosť zasielať sumárny výkaz o počte odchovaných ošípaných podľa prílohy č. 16a platobnej agentúre do desiatich pracovných dní odo dňa skončenia záväzku zostáva zachovaná.

K bodom 14 a 15

Navrhovaná úprava sa vzťahuje k uplatňovaniu administratívnych sankcií k podpore podľa § 1 ods. 1 písm. e) - dobré životné podmienky zvierat. V § 46 sa odsek 1 upravuje z dôvodu jednoznačnosti formulácie uplatňovania administratívnych sankcií v súlade s delegovaným nariadením Komisie (EÚ) č. 640/2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 vzhľadom na integrovaný administratívny a kontrolný systém, podmienky zamietnutia alebo odňatia platieb a administratívne sankcie uplatniteľné na priame platby, podporné nariadenia na rozvoj vidieka a krížové plnenie v platnom znení a v tejto súvislosti sa navrhuje vypustiť odsek 7 z dôvodu duplicity s navrhovaným odsekom 1.

K bodu 16

Všeobecne: Ide o úpravy k poskytovaniu podpôr podľa § 1 ods. 1 písm. c) a d) - agroenvironmentálno - klimatické opatrenie a ekologické poľnohospodárstvo počas prechodného obdobia programu rozvoja vidieka SR na roky 2021 – 2022, a to o úpravy podmienok pre žiadateľov o poskytnutie týchto podpôr, ktoré budú povinní plniť a dodržiavať počas ustanoveného nového dvojročného záväzkového obdobia (2021 - 2022). Dvojročné záväzkové obdobie sa ustanovuje v nadväznosti na prechodné obdobie programu rozvoja vidieka, a jeho ustanovenie umožňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2020/2220, ktorým sa stanovujú určité prechodné ustanovenia týkajúce sa podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) v rokoch 2021 a 2022 a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, (EÚ) č. 1306/2013 a (EÚ) č. 1307/2013, pokiaľ ide o zdroje a uplatňovanie v rokoch 2021 a 2022, a nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o zdroje a distribúciu tejto podpory v rokoch 2021 a 2022.

Podľa doterajšieho právneho stavu boli žiadatelia o poskytnutie týchto podpory povinní plniť podmienky počas päťročného záväzkového obdobia. Ustanovením dvojročného záväzkového obdobia je nevyhnutné aktualizovať (novelizovať) platné nariadenie vlády tým spôsobom, že sa doterajšie podmienky podpory viazané na päťročné obdobie modifikujú, tam kde je to potrebné, tak, aby boli uplatniteľné na dvojročné obdobie.

V § 59a ods. 1 sa ustanovuje dvojročné záväzkové obdobie. To znamená, že do tohto záväzkového obdobia môžu vstúpiť noví žiadatelia o podporu a tí žiadatelia, ktorým už uplynulo päťročné záväzkové obdobie.

V § 59a ods. 2 sa ustanovuje, že žiadateľ o poskytnutie podpory na agroenvironmentálno - klimatické opatrenie je povinný počas tohto obdobia plniť všetky podmienky ustanovené v § 16, § 17, § 19 až 29 s tým, že podmienky ustanovené v § 16 ods. 1 písm. a) a b), § 21 ods. 1 písm. d), § 22 ods. 1 písm. f), § 22 ods. 1 písm. g), § 23 ods. 1 písm. b) piatom bode a šiestom bode, § 25 písm. j) treťom bode a § 28 písm. b) je povinný plniť modifikovane podľa písmen a) až g).

V § 59a ods. 3 sa ustanovuje, že žiadateľ o poskytnutie podpory na ekologické poľnohospodárstvo je povinný počas dvojročného obdobia plniť všetky podmienky ustanovené v § 32, § 33, § 35 ods. 1 až 5 a ods. 6 prvej a tretej vety a ods. 7, § 36 a 37. V § 59a ods. 3 sa modifikuje § 32 ods. 1 písm. a) tak, že žiadateľ musí v prvom roku byť zaregistrovaný v registri ekologickej poľnohospodárskej výroby a mať uzatvorenú zmluvu s inšpekčnou organizáciou najneskôr jeden deň pred podaním žiadosti o poskytnutie platby.

V § 59a ods. 4 sa modifikuje § 19 ods. 14 a 15 tak, že žiadateľ o poskytnutie podpory na operácie v rámci na agroenvironmentálno - klimatického opatrenia, ktorý neabsolvoval školiaci kurz podľa § 19 ods. 14 v programovom období 2014 - 2020 a ktorý nezaslal platobnej agentúre potvrdenie o absolvovaní školiaceho kurzu podľa § 19 ods. 15, je povinný absolvovať školiaci kurz najneskôr do konca prvého roka prechodného obdobia a súčasne, aby bol povinný zaslať platobnej agentúre potvrdenie o absolvovaní školiaceho kurzu podľa § 19 ods. 15. Nakoľko nedochádza k zmene podmienok oprávnenosti na platbu je možné akceptovať realizovaný školiaci kurz u žiadateľov, ktorí ho absolvovali v rámci záväzku v programovom období 2014-2020.

V § 59a ods. 5 sa ustanovuje, že počas prechodného obdobia nemožno záväzok rozšíriť.

V § 59a ods. 6 sa upravujú podmienky zníženie platby v prechodnom období. Ak dôjde k opakovanému porušeniu niektorej podmienky platba sa žiadateľovi zníži o dvojnásobok sumy, o ktorú mu bola znížená pri predchádzajúcom porušení rovnakej podmienky, ku ktorej došlo počas trvania záväzku v prechodnom období, a to až do 100 % celkovej platby.

K bodu 17

Prechodné ustanovenie v § 60e sa navrhuje vo vzťahu k platbe na operáciu podľa § 39 písm. b) - zlepšenie ustajňovacích podmienok výkrmových ošípaných, a to v nadväznosti na § 43 ods. 2 a navrhovanú zmenu v prílohe č. 16a (bod 20) v tom, že presuny odchovaných výkrmových ošípaných, ktoré môže žiadateľ o platbu uviesť ako oprávnené pre účely platby na výkrm ošípaných, sa rozširujú aj o presun - predaj ošípanej na domácu spotrebu. Z tohto dôvodu sa navrhuje, aby na posudzovanie splnenia podmienok poskytnutia platby na túto operáciu, o ktorú žiadateľ požiadal pred nadobudnutím účinnosti navrhovanej novely nariadenia vlády, sa vzťahovala úprava prílohy č. 16a v znení účinnom od 15. apríla 2021.

K bodu 18

Z dôvodu obsolentnosti sa navrhuje v derogačnom ustanovení zrušiť nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 389/2005 Z. z. o správnej farmárskej praxi, nakoľko podmienky správnej farmárskej praxe boli nahradené krížovým plnením, pri ktorom musia farmári dodržiavať prísne pravidlá pre ochranu životného prostredia, prírodných zdrojov a pre ochranu a zdravie ľudí, rastlín a zvierat, aby dostali priame platby v plnej výške. Uvedené nariadenie vlády bolo vypracované pre stanovenie základných podmienok agroenvironmentálneho opatrenia Plánu rozvoja vidieka.

K bodu 19

Navrhovaná príloha č. 11 aktualizuje zoznam zakázaných účinných látok prípravkov na ochranu rastlín pre integrovanú produkciu a to viniča, ovocia a zeleniny. Z prílohy boli vypustené prípravky, na ktoré sa vzťahuje zákaz na úrovni Európskej únie.

K bodu 20

V navrhovanej prílohe č. 16a sa vo vzore sumárneho výkazu o počte odchovaných výkrmových ošípaných navrhuje v porovnaní s platnou prílohou č. 16a k nariadeniu vlády č. 75/2015 Z. z., rozšíriť presun odchovaných výkrmových ošípaných aj o predaj ošípanej na domácu spotrebu. Prijatie navrhovanej prílohy č. 16a bude mať pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, nakoľko presuny odchovaných výkrmových ošípaných, ktoré môže žiadateľ o platbu uviesť ako oprávnené pre účely platby na výkrm ošípaných, sa rozšíria aj o presun - predaj ošípanej na domácu spotrebu, ktorá v platnom nariadení vlády nie je ustanovená.

K bodu 21

Vzhľadom na to, že predloženým návrhom nariadenia vlády je vykonávané nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2220 z 23. decembra 2020, ktorým sa stanovujú určité prechodné ustanovenia týkajúce sa podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) v rokoch 2021 a 2022 a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, (EÚ) č. 1306/2013 a (EÚ) č. 1307/2013, pokiaľ ide o zdroje a uplatňovanie v rokoch 2021 a 2022, a nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o zdroje a distribúciu tejto podpory v rokoch 2021 a 2022,

doplňa sa uvedené nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2220 do prílohy č. 21 k nariadeniu vlády č. 75/2015 Z. z.

K článku II

Dátum nadobudnutia účinnosti nariadenia vlády sa navrhuje od 15. apríla 2021 z dôvodu potreby zabezpečiť dostatok času na administráciu žiadostí o poskytnutie podpôr na rok 2021, predkladaných žiadateľmi o podporu Pôdohospodárskej platobnej agentúre.